

Felt- og processkema for landskabskaraktermetoden

Et nyt proces- og feltskema er udviklet i forbindelse med et projekt om landskabskaraktermetoden. Målet var at gøre arbejdet med metoden lettere. Dette videnblad beskriver det nye skema.

Kommunerne har efter kommunalreformen i 2007 fået mange nye opgaver inden for forvaltning og planlægning i det åbne land. Der udvikles løbende metoder og arbejdsformer, som målrettes de varierende opgaver.

De anvendte metoder, analyser og udredninger kan med fordel bruges i forskellige sammenhænge, og de må også gerne kunne benyttes tværsektorielt. Et andet vigtigt fokus er ressourceforbruget i kommunerne. En af de metoder, der er blevet udviklet til kommunernes nye situation er landskabskaraktermetoden (LKM), se Videnblad 9.4.22 og 9.4.23.

Der er tale om en fladedækkende analysemetode, der er målrettet et forbedret plangrundlag for forvaltningen. Metoden er beskrevet i *Vejledning om landskabet i kommuneplanlægningen* (Miljøministeriet 2007) og i *LKM og byudvikling* (Miljøministeriet 2008). I forbindelse med dette projekt er metoden ved kommunernes hjælp blevet yderligere tilpasset kommunernes behov, som beskrevet i de to ovennævnte videnblade. Dette videnblad beskriver en udvikling, der har medført, at metoden nu benytter et processkema til at understøtte både analyse, beskrivelse og den endelige vurdering.

Fase 1 First Page Next Page Previous Page Last Page Print Form
Skema ver 4. Aug 2010 OHC. Page 1 of 11

Kortlægning af landskabskarakterområder

Områdets navn
Beliggenhed

Dato komm. og omr nr.: Dato for besigtigelse
Udført af
Foto nr.:

Trin 2 Naturgeografiske oplysninger I tilfælde af to naturgeografiske omr. i LK omr. udfyldes omr. 1 og 2

Trin 2 Udfyldes primært ved skrivebordet og verificeres i felten Se den naturgeografiske klassifikationsliste omr. 1 omr. 2

Listen refererer til den geomorfologiske betegnelse i den naturgeografiske klassifikations liste Geologi
Listen refererer til GEUS Jordartskort 1:200 000 Jordtype
Kompleksitet: Terrænform
Moderat: op til 25 % af jorden afviger fra den dominerende type og/eller terrænforhold hvor der er mange bakker med hældning op til 6-12 grader Kompleksitet
Kompleks: Mere end 25 % af jorden afviger fra den dominerende type og/eller mange bakker med hældninger større end 12 grader Vandelementer

Farvandsområde
Strandbredden

Begrundelse for valg af naturgeografisk afgrænsning:
Max 3 linier

Området er tydeligt sammenhængende med område nr.:
Af følgende årsag
max 3 linier

Anvendt materiale til NG analysen

Det nye interaktive processkema er udformet i et interaktivt pdf format som tillader at der indbygges hjælpeinformationer i skemaet. Skemaet medvirker til at strukturere arbejdsprocessen og muliggør, at det er lettere at springe til og fra analysen.

Tilpasning

Projektets forløb og udvikling viste, at der var behov for at udvikle og tilpasse LKM yderligere til kommu-

nerens behov. Det viste sig nemlig ofte at være vanskeligt for de kommunale medarbejdere at få tilstrækkeligt med sammenhængende tid.

Som LKM er beskrevet i vejledningen fra 2007, er den ikke tilpasset en arbejdsform, som indebærer at opgaven mange gange må afbrydes for derefter at blive genoptaget på et senere tidspunkt. Det er typisk forbundet med et forøget tidsforbrug, når LKM arbejdet skal genoptages, efter at man har været borte fra den et stykke tid. I forbindelse med projektet opstod derfor en ide om at videreudvikle feltregistreringsskemaet sådan, at der i højere grad blev tale om et processkema.

Dette skema anvendes som et gennemgående dokument igennem hele processen. Derved fungerer det som en løbende støtte og samtidig som en dokumentation for gennemførelsen af forskellige dele i procesforløbet. Således bliver LKM-processen både mere overskuelig og bedre struktureret. Skemaet bevirker desuden, at det bliver muligt at gennemføre metoden etapevis, hvilket lever op til kommunens behov.

Det blev besluttet at anvende et specielt Adobe-format, som på trods af, at der er tale om en pdf-fil alligevel gør det muligt, at skrive tekst og kommentarer ind i dokumentet. Grunden til dette valg var, at pdf-formatet er langt mere stabilt end en traditionel word-fil, men samtidig mere simpelt end at anvende en større database.

Skemaets udformning

Processkemaet består af en interaktiv pdf-fil, der fylder 11 sider, hvilket umiddelbart lyder voldsomt. Det er imidlertid langt fra nødvendigt, at alt udfyldes. Størrelsen skyldes, at skemaet også indeholder plads til beskrivelser af specielle forhold, f.eks. omkring kystene og lignende.

Skemaet er bevidst udformet på en måde, der kun muliggør en forholdsvis kort beskrivelse. Det er gjort for at fremme en kort og klar beskrivelse. Hjælpemenuer, såkaldte pop-ups, indeholder de oplysninger, som normalt indgår i en karakterbeskrivelse. Her krydser man blot af ud for de forhold, som er de aktuelle for det givne område. Andre menuer angiver, hvortil i processen man er nået. Derved bliver det mere enkelt at vende tilbage til det sted, man sidst forlod, hvis man er tvunget til at afbryde analysen.

Opsamling af erfaringer

Skemaet er blevet anvendt i forbindelse med karakterkortlægning i det sydlige Jylland. Ligegyldigt om det anvendes i den traditionelle papirform eller som en interaktiv pdf via en computer i felten, medvirker det til, at LKM-processen bliver mere overskuelig og samtidig bedre struktureret. Et udfyldt processkema indeholder den nødvendige dokumentation af analyse og udpegning af

karakterområder. Det er derfor et vigtigt papir i forbindelse med dokumentationen af udpegningen og den videre sagsbehandling og forvaltning.

I forbindelse med anvendelsen har det vist sig, at det nye skema ikke alene er en fordel i forbindelse med udpegningen af karakterområder. Afprøvning i Vejen kommune viser også, at det kan medvirke til at strukturere enkeltsagsbehandlingen, f.eks. i forbindelse udvidelse eller nybygning af landbrugsbygninger eller andre større enkeltelementer i det åbne land.

Skemaets opbygning og struktur sikrer, at det indeholder de landskabsforhold, som er væsentlige i forbindelse med sagsbehandling og formidling, også til andre anvendelsesformål i kommunen.

Ole Hjorth Caspersen, Skov og Landskab

Anette Ginsbak, By og Landskabsstyrelsen

Christina Føns, KL

Litteratur.

Vejledning om landskab.

Miljøministeriet 2007